

SEKTOR PROMETA NA PRAGU EU ČLANSTVA

**mr.sc. Danijel Mileta, državni tajnik
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture**

STATUS POGLAVLJA 14. PROMETNA POLITIKA

- travanj 2008. – poglavlje 14. otvoreno
- utvrđena 4 mjerila za zatvaranje poglavlja koja su uspješno ispunjena od strane RH
- privremeno zatvaranje poglavlja očekuje se na Međuvladinoj konferenciji u jesen ove godine

ZAHTJEVI ZA PRIJELAZNIM RAZDOBLJIMA

RH zahtjevi za prijelaznim razdobljima:

- ✓ **pomorski promet** – Uredba 3577/92 o primjeni načela slobode pružanja usluga o pomorskom prijevozu unutar država članica (pomorska kabotaža)
- ✓ **željeznički promet** - Direktiva 91/440/EEZ o razvoju željeznica Zajednice (čl. 10., st. 3.)

EU zahtjev za prijelaznim razdobljem:

- ✓ **cestovni promet** - Uredba (EEZ) 3118/93 koja uređuje uvjete pod kojima nerezidentni prijevoznici smiju obavljati usluge nacionalnog cestovnog prijevoza (kabotaže) u državi članici

CESTOVNI PROMET

prilagodba EU propisima - prijevoz putnika

- **Licencija Zajednice za prijevoz putnika i izvod iz licencije za svaki autobus**
- **Bez dozvola $\Rightarrow$ povremeni i posebni linijski prijevoz putnika između država članica**
- **Uz dozvole $\Rightarrow$ redovni linijski prijevoz putnika između država članica**
- **Kabotaža**

CESTOVNI PROMET

prilagodba EU propisima - prijevoz tereta

- **Licencija Zajednice za prijevoz tereta i izvod iz licencije za svako vozilo**
- **Bez dozvola $\Rightarrow$ prijevoz između država članica EU**
- **Kabotaža**

CESTOVNI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- **uklanjanje prepreka za pristup tržištu prijevoznih usluga unutar EU**
- **uklanjanje kontrola na graničnim prijelazima ⇒ kraće vrijeme izvršenja usluga prijevoza**
- **mogućnost obavljanja kabotaže**

CESTOVNI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- **nove (strože) granične vrijednosti o emisijama ispušnih plinova**
- **uvođenje digitalnih tahografa**
- **izmjene u smislu stjecanja stručne osposobljenosti vozača**

ŽELJEZNIČKI PROMET

prilagodba EU propisima

- **Zakon o željeznici (NN 123/03, 194/03, 30/04, 79/07 i 75/09)**
  - Podzakonska regulacija uvjeta i načina izdavanja rješenja o sigurnosti i dozvola za obavljanje željezničkog prijevoza i upravljanja infrastrukturom
- **Odvojenost osnovnih funkcija upravitelja infrastrukture (dodjela i naplata trase)**

ŽELJEZNIČKI PROMET

prilagodba EU propisima

- **Zakon o podjeli trgovačkog društva HŽ - Hrvatske željeznice d.o.o. (NN 153/05)**
  - Podjela na HŽ Infrastrukturu, HŽ Cargo, HŽ Putnički prijevoz i HŽ Vuča vlakova
  - HŽ Holding
  - Primjena od 1.1.2007.g.

ŽELJEZNIČKI PROMET ***prilagodba EU propisima***

- **Zakon o sigurnosti željezničkog prometa (NN 40/07)**
  - Transponirane su materijalne odredbe iz Direktiva 2004/49/EZ, 96/48/EZ, 2001/16/EZ i 2004/50/EZ
  - Izrađeno 12 pravilnika koji reguliraju sigurnost željezničkog prometa

ŽELJEZNIČKI PROMET

prilagodba EU propisima – regulacija tržišta

- **Zakon o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga (NN 79/07 i 75/09)**
  - Usklađeno s Direktivom 2001/14/EZ o dodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i određivanju pristojbi za uporabu željezničke infrastrukture, te potvrđama o sigurnosti.
  - Osnovana i u funkciji – www.artzu.hr

ŽELJEZNIČKI PROMET

prilagodba EU propisima – sigurnost

- **Zakon o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa (NN 120/08)**
  - Funkcija nadzora sigurnosnih elemenata željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture
  - Izdavanje Rješenja o sigurnosti
  - Imenovano vijeće Agencije i donesen Statut uz suglasnost VRH

ŽELJEZNIČKI PROMET

- Infrastruktura

- **Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske**
- **Nacionalni program željezničke infrastrukture 2008. - 2012.**
- **Višegodišnji Ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom**

ŽELJEZNIČKI PROMET

– Infrastruktura

Mreža željezničkih pruga u RH

PODJELA PRUGA:

- MEĐUNARODNA GLAVNA
- MEĐUNARODNA SPOJNA
- MEĐUNARODNA PRIKLJUČNA
- REGIONALNA
- LOKALNA
- DEMONTIRANO
- IZVAN PROMETA

Ukupna duljina pruga	2.722 km
Ukupna duljina jednokolosiječnih pruga	2.468 km
Ukupna duljina dvokolosiječnih pruga	254 km
Od toga: duljina elektrificirane pruge	985 km

ŽELJEZNIČKI PROMET

- Infrastruktura

- **Dionica željezničke pruge Vinkovci – Tovarnik; 33,5 km kompletne obnove dvokolosiječne pruge**
  - **povećanje brzine na 160 km/h**
  - **povećanje kapaciteta i propusne sposobnosti pruge**
  - **interoperabilnost tj. kompatibilnost s europskim tehničkim standardima**
  - **povećanje sigurnosti željezničkog prometa**
- **Ukupna vrijednost investicije je oko 65 milijuna eura od kojih je 28,8 milijuna eura osigurano iz programa ISPA**
- **Završetak projekta do kraja 2010.**

ŽELJEZNIČKI PROMET

- Infrastruktura

- U okviru IPA 2007-2009 financirat će se tri projekta:
- ✓ Obnova signalno-sigurnosnog sustava Zagreb Glavnog kolodvora – projekt je u fazi pripreme i provedbe natječaja. Ugovaranje se planira u prvoj polovici 2010. a početak radova na terenu početkom 2011.
- ✓ Obnova željezničke pruge na dionici Novska – Okučani – u tijeku je izrada projektne dokumentacije i ishodenje dozvola; natječaji se planiraju provesti u 2010. a radovi prema planu počinju u proljeće 2011.
- ✓ Izrada idejnog projekta rekonstrukcije jednokolosiječne pruge između Dugog Sela i Novske - u pripremi je natječajna dokumentacija za međunarodni natječaj za projektiranje.

POMORSKI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- **uklanjanje kontrola na graničnim prijelazima ⇒ povećanje konkurentnosti hrvatskih luka**
- **sudjelovanje u različitim inicijativama u svojstvu EU članice**

POMORSKI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- **Uspostava VTMS sustava – veća učinkovitost pomorskog prometa, a time posredno i veća konkurentnost hrvatskih luka**
- **Priprema za konkurenciju s brodarima iz drugih EU članica do isteka zatraženog prijelaznog razdoblja u području pomorske kabotaže**

POTICAJI POMORSKOM PRIJEVOZU

- **Program subvencioniranja razlike u cijeni pogonskog goriva brodarima u nacionalnoj plovidbi**
- **Program obnove putničke i izletničke flote za hrvatske privatne brodare – male poduzetnike**

ZRAČNI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- Prilagodbe se provode temeljem obveza sadržanih u odredbama Sporazuma o europskom zajedničkom zračnom prostoru (ECAA Sporazum) i preuzetih njegovim potpisivanjem, odnosno potvrđivanjem
- ECAA Sporazum je mnogostrani sporazum između EU, njezinih država članica, Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Islanda, Kosova, Makedonije, Norveške i Srbije o uspostavi Europskoga zajedničkoga zračnog prostora
- ECAA sporazum između EU i trećih zemalja je model koji je preuzet i koji prevladava na unutarnjem tržištu Unije

ZRAČNI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

ECAA sporazum: stvaranje zajedničkog europskog zračnog prostora koji se, polazeći od međunarodnog karaktera civilnog zrakoplovstva kao i od osnovnih načela EU o slobodi kretanja ljudi, dobara i kapitala, temelji i na drugim jedinstvenim načelima kao što su:

- ✓ pravo i sloboda poslovnog nastana (right of establishment)
- ✓ slobodni međusobni pristup zrakoplovnim tržištima i izvan sadašnjih granica EU pod jednakim uvjetima natjecanja, posebno bez diskriminacije na temelju nacionalnosti, a s ciljem potpune liberalizacije zrakoplovnog tržišta u pogledu kapaciteta, frekvencija i cijena
- ✓ usklađivanje nacionalnih zakonodavstava s pravnom stečevinom EU i poštivanje zajedničkih pravila koja se odnose na sigurnost, zaštitu, upravljanje zračnim prometom, područje socijalne usklađenosti te pitanja očuvanja i zaštite okoliša

ZRAČNI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- **Provedba obveza iz ECAA Sporazuma obuhvaća dvije prijelazne faze**
- **Ispunjavanjem uvjeta za zatvaranje svake od tih faza zrakoplovnim subjektima potpisnica ECAA Sporazuma otvaraju se nove mogućnosti obavljanja poslovnih aktivnosti na teritoriju ostalih potpisnica Sporazuma, a koje su također ispunile iste relevantne uvjete**

ZRAČNI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- Otvaranje novih tržišnih prilike kroz stvaranje jedinstvenog zrakoplovnog tržišta koje se sastoji od 36 zemalja i više od 500 milijuna stanovnika
- Očekivani trend porasta zračnog prometa u ECAA zoni kroz daljnju integraciju zrakoplovnog tržišta
- Prilika za industriju i potrošače, posebno zbog činjenice da je turizam vrlo bitan čimbenik razvoja u obalnim područjima južne Europe

ZRAČNI PROMET

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- **Uklanjanje preostalih ograničenja pristupa tržištu na letovima između RH i EU, kao i između RH i ostalih zemalja jugoistočne Europe koje zadovoljavaju potrebne visoke EU standarde u zrakoplovstvu - osigurava jednaka pravila igre za sve prijevoznike i slobodno tržišno natjecanje**
- **Uklanjanje postojećih barijera u sustavu zračnog prometa - što za rezultat ima efikasnije i sigurnije pružanje usluga putnicima u zračnom prometu**
- **Stvaranje mogućnosti ulaganja i omogućavanje protoka kapitala**

ZRAČNI PROMET

prilagodba EU propisima

– Efekti ECAA sporazuma:

- **Suvremeno i kompletno sređeno nacionalno zakonodavstvo u području zračnog prometa**
- **Visoki stupanj sigurnosti odvijanja zračnog prometa**
- **Visoki stupanj zaštite zračnog prometa**
- **Povećanje konkurentnosti hrvatskih operatora**
- **Pojednostavljenje postupaka u pripremi međunarodnog zračnog prometa (ukidanje pojedinačnih ASA i uvođenje “Community Designation”)**
- **Pojednostavljenje upravljanja i kontrole odvijanja zračnog prometa (prihvatanje koncepta “Single European Sky”)**

ZRAČNI PROMET

prilagodbe EU propisima

– Efekti ECAA sporazuma:

- **Ukinuće državnih potpora (izjednačavanje uvjeta poslovanja na tržištu)**
- **Široka ponuda zrakoplovnih usluga (izravna korist za ind. korisnike i gospodarstvo)**
- **Društvena usklađenost (briga za putnike i zaštita prava sudionika u civilnom zrakoplovstvu)**
- **Dolazak novih znanja i tehnologije (know-how)**
- **Visoki stupanj zaštite i očuvanja okoliša**
- **Ulaznica za punopravno članstvo u EZ**

ZRAČNI PROMET

prilagodbe EU propisima

– Efekti ECAA sporazuma:

- Troškovi prilagodbe EU zakonodavstvu i standardima**
- Izloženost konkurenciji (puno jačoj i često nelojalnoj)**
- Odlazak kadrova (posebno kvalitetnih)**

UNUTARNJA PLOVIDBA

prilagodba EU propisima – prednosti i nadolazeći izazovi

- U cijelosti provedena prilagodba EU propisima
- donesena Strategija razvitka riječnog prometa i luka u RH za 2008. – 2018.
- donesen Srednjoročni plan razvitka vodnih putova i luka unutarnjih voda 2009.- 2016.
- ratificiran ADN - Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima

ČIMBENICI UNUTARNJE PLOVIDBE

- **Unutarnji vodni putovi – ujedno međunarodni plovni putovi rijeka: DUNAVA, DRAVE, SAVE I KUPE**
- **Luke unutarnjih voda – ujedno međunarodne luke: SISAK, SLAVONSKI BROD, OSIJEK, VUKOVAR**

UNUTARNJA PLOVIDBA - PRIMARNI CILJEVI PRILAGODBE EU PROPISIMA

- 1) postignuto ujednačavanje propisa sa pravnom stečevinom EU**
- 2) objedinjavanje materije u području sigurnosti unutarnje plovidbe**
- 3) jedinstven pristup planiranju razvitka infrastrukture vodnih putova i luka unutarnjih voda**
- 4) jedinstven pristup tržištu**
- 5) povezivanje u jedinstvenu mrežu plovni putova EU**

AGENCIJA ZA VODNE PUTOVE

- **Osnovana Zakonom o plovidbi i lukama unutarnjih voda kao javna ustanova**
- **Glavne zadaće su joj:**
  - **gradnja, tehničko unapređenje i prometno tehnološka modernizacija vodnih putova u RH**
  - **tehničko održavanje vodnih putova**
  - **osposobljavanje vodnih putova i objekata sigurnosti plovidbe onesposobljenih zbog elementarnih nepogoda**